

Rīgā, 2017.gada 18. maijā

Nr.2-2/88

AS "Cēsu alus"
Mārketinga nodaļas vadītājai
Maijai Vikmanei

Par seksismu produkta dizainā

Saskaņā ar Patēriņtāju tiesību aizsardzības likuma 3.¹ panta (Atšķirīgas attieksmes aizliegums) 7. un 8. punktu, Biedrība "Centrs MARTA" (turpmāk – Centrs MARTA) uzskata, ka AS "Cēsu alus" produkta "Cēsu Light Lime" dizains (precīzāk, attēli puodelu korkīšu augšpusē) pauž klaju seksismu.

Patēriņtāju tiesību aizsardzības likuma 3.¹ panta (Atšķirīgas attieksmes aizliegums) 7. punkts nosaka, ka "Par diskrimināciju uzskatāma arī personas aizkaršana vai norādījums to diskriminēt" un 8. punkts nosaka, ka "Aizkaršana ir personas pakļaušana tās **dzimuma**, invaliditātes, rases vai etniskās piederības dēļ tādai no šīs personas viedokļa nevēlamai rīcībai (tai skaitā seksuāla rakstura rīcībai), kurā mērķis vai **rezultāts** ir šīs **personas ciepas aizkaršana** un iebiedējošas, naidīgas, **pazemojošas** vai **degradējošas** **vides radīšana**".

Centrs MARTA atgādina, ka minētā AS "Cēsu alus" produkta dizainā ietilpst arī puodelu korkīši un uz tiem attēlotais. Uz minētā produkta korkīšu augšpuses ir attēlotas peldkostīmos ģērbtu sieviešu dažādas ķermeņa daļas (piemēri uzskatāmībai pievienoti šīs vēstules pielikumā). Centrs MARTA uzskata, ka šāds dizaina risinājums pārkāpj Patēriņtāju tiesību aizsardzības likuma 3.¹ panta (Atšķirīgas attieksmes aizliegums) 7. un 8. punktu, aizskarot sieviešu cieņu un radot sievietēm pazemojošu un degradējošu vidi sekojošā veidā:

1. Šāds dizaina risinājums sevī ietver un kultivē sieviešu (seksuālu) objektifikāciju. Seksuāla objektifikācija ietver personu un viņu ķermeņu pielīdzināšanu (seksualizētam) priekšmetam, attēlojot viņu ķermeņus pa daļām, nevis visā kopumā, attēlojot personu kā pērkamu un pārdodamu objektu, noliedzot personas individualitāti un autonomiju, identificējot visu personu ar noteiktām ķermeņa daļām un kā primāro personas vērtību nosakot ārējo izskatu. Šādā veidā sievietes tiek pielīdzinātas seksuāliem objektiem, nevis ar personību, inteliģenci, interesēm, prasmēm un tiesībām apveltītām personām.

2. Šādā veidā produkta dizainā attēlojot tikai sievietes, tiek netieši norādīts, ka minētais produkts paredzēts tikai noteiktai sabiedrības daļai (jauniem vīriešiem).

Centrs MARTA uzskata, ka šāda veida praksei ir ļoti negatīva ietekme uz dzimumu līdztiesības situāciju Latvijā, jo tādējādi sabiedrībā tiek normalizēta sievietes objektifikācija, tiek kultivēti stereotipi par to, kādiem jāizskatās iekārojamiem sieviešu

ķermeņiem; jaunu sieviešu vidū tiek radīts spiediens izkopt tikai savu ārējo tēlu, pielīdzinot to medijos un šādā veidā izplatītajiem skaistuma ideāliem, nevis savu personību un prasmes; vīriešu auditorijā netiek veicināts skatījums uz sievietēm kā personībām, bet gan tikai kā savstarpēji aizstājamām ķermeņa daļām.

Tā kā AS "Cēsu alus" atbildīgu mārketingu min kā vienu no savām pamatvērtībām, kā arī ir parakstījis Latvijas alus darītāju pašregulācijas kodeksu, kurā, cita starpā, minēts, ka viens no industrijas ētikas pamatprincipiem ir "Cieņa pret patēriņtāju, likumu ievērošana un godīga konkurence", Centrs MARTA aicina Jūs novērst šo potenciālo Patēriņtāju tiesību aizsardzības likuma un ētiska mārketinga prakses pārkāpumu, nomainot minēto produkta dizaina elementu pret tādu, kurš nediskriminē un neobjektificē nevienu dzimumu. Papildus tam, aicinām Jūs uzņēmuma iekšienē un mārketinga speciālistu starpā pievērst pastiprinātu uzmanību nediskriminējoša un ētiska mārketinga praksei, lai mazinātu iespēju, ka uzņēmums, visticamāk, nejauši, atkārtos šādu neētisku praksi.

Aicinām Jūs godprātīgi uzklausīt Centra MARTA aicinājumu, jo, pretējā gadījumā, darbojoties dzimumu līdztiesības veicināšanas jomā Latvijā, Centrs MARTA uzskatīs par savu pienākumu vērsties ar sūdzību Patēriņtāju tiesību aizsardzības centrā, kā arī mudināt pilsonisko sabiedrību vērsties pret šo produktu, to boikotējot, rakstot Patēriņtāju tiesību aizsardzības centram arī savā vārdā, kā arī rīkojot zibakcijas sociālajos medijos.

Cieņā,

Biedrības vadītāja

Iluta Lāce

A.Rublovska, 29755515
agate@marta.lv

Pielikums

2017. gada 16. maijā uzņemti attēli t/c “Bērnu pasaule” Rimi veikalā.

